

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2486/2015
10.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца П.И. из Ф., кога заступа пуномоћник Н.Т., адвокат из Н.С., против тужене Републике Србије, Министарство правде и државне управе, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Суботици, ради накнаде рехабилитационе штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж бр. 1160/2015 од 06.10.2015. године, у седници већа одржаној дана 10.03.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж бр. 1160/2015 од 06.10.2015. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Суботици П бр. 16/2014 од 24.02.2014. године, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због неоснованог лишења слободе његовог оца, сада пок. П.Н., исплати износ од 300.000,00 динара, са законском затезном каматом од 24.02.2014. године до исплате. Одбијен је део тужбеног захтева за накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због неоснованог лишења слободе његовог оца преко досуђеног износа од 300.000,00 динара до тражених 15.000.000,00 динара, као и захтев за накнаду нематеријалне штете за претрпљени страх у износу од 15.000.000,00 динара. Одбијен је и захтев тужиоца за накнаду материјалне штете, како је опредељено у изреци, као и захтев за накнаду трошкова поступка и захтев за ослобађање од плаћање судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1160/2015 од 06.10.2015. године, жалба тужиоца је одбијена и потврђена наведена пресуда у побијаном одбијајућем делу.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију, побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се по службеној дужности пази у ревизијском поступку. Ревизијом се без основа указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, будући да ова повреда у смислу одредбе члана 407. ЗПП, није ревизијски разлог. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 5. ЗПП, будући да у конкретном случају није било недозвољеног располагања странака, која су у супротности са принудним прописима, јавним поретком, правилима морала и добрим обичајима.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је син рехабилитованог П.Н., а рођен је ... године у Ф.. Када је његов отац ухапшен и лишен слободе, тужилац је имао четири године и растао је без оца док је исти био заточен и на издржавању казне затвора на Голом Отоку. Тужилац је био свестан свега што се догађало његовом оцу, њему самом и целој његовој многочланој породици, што је тешко преживљавао и трпео је душевни бол, који није престао ни по изласку оца из логора, будући да је тужилац имао заједницу живота са пок. оцем, како у време његовог противправног лишења слободе, тако и у време његове смрти. До пуштања на слободу на дан 20.01.1953. године П.Н. је укупно био лишен слободе 2 године 1 месец 29 дана или 790 дана. Из затвора је изашао тешко болестан и радно неспособан.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак нижестепених судова да тужилац има право на накнаду нематеријалне штете прописану чланом 21. став 1. и 2. и 26. став 3. и 4. Закона о рехабилитацији, будући да се ради о лицу које је за то време док је отац боравио у Установи за извршење санкција, расло без родитељског старања једног родитеља.

Стога су нижестепени судови, ценећи све околности конкретног случаја и то да је тужилац у моменту када је његов отац лишен слободе био стар четири године и да је трпео душевни бол због лишења слободе оца, јер је одрастао без родитељског старања једног родитеља, а имајући у виду сврху накнаде нематеријалне штете, која не сме погодовати тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом, правилном применом одредбе члана 200. Став 2. Закона о облигационим односима, обавезали тужену да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од 300.000,00 динара.

Будући да право на накнаду материјалне штете по основу рехабилитације припада само рехабилитованом лицу, у смислу члана 23. став 3. Закона о рехабилитацији, нижестепени судови су правилном применом материјалног права одбили захтев тужиоца за накнаду материјалне штете.

За свој правни став нижестепени судови су дали ваљане разлоге које прихвата и овај суд, те су неосновани наводи ревизије којима се оспорава примена материјалног права.

Са изложеног, а на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**